

BINNENLANDS BESTUUR

SPANNING UIT DE LUCHT

Engbert Strooboscher 06 mrt 2019 Reageer

We kennen allemaal het beeld van de masten in de buitengebieden die ons van stroom voorzien. Hendrik Marsman dichtte: *‘Denkend aan Holland zie ik breede rivieren traag door oneindig laagland gaan,’* en het is juist in het lage land zonder bebouwing, buiten de dorpen en steden, waar hoogspanningslijnen het meest zichtbaar zijn.

Toch zijn er genoeg plaatsen in Nederland te noemen waar hoogspanningslijnen door bevolkingskernen lopen. Dat kan anders. Tenminste, als provincies en gemeenten samenwerken om zulke lijnen onder de grond te leggen of te verplaatsen. Iedereen profiteert van de elektriciteit die via hoogspanningslijnen wordt getransporteerd, aangezien deze lijnen over de gemeentelijke en provinciale grenzen heen lopen. Daarom is samenwerking tussen het Rijk, de provincies en de gemeenten noodzakelijk.

Vorig jaar is de wet Voortgang Energie Transitie aangenomen. Op grond daarvan is artikel 22a in de Elektriciteitswet 1998 opgenomen. Dit Artikel geeft gemeenten en provincies de mogelijkheid om hoogspanningslijnen die door of nabij bevolkingskernen lopen te verplaatsen of te verkabelen. Deze regeling is er gekomen vanwege een grote maatschappelijke wens om de afstand tussen hoogspanningslijnen en woonbebouwing te vergroten. De kosten van deze maatregelen worden verdeeld tussen de netbeheerders enerzijds en provincies en gemeenten anderzijds.

De Tweede Kamer nam ook een motie van Carla Dik-Faber (ChristenUnie) aan, waarin staat dat er gestreefd moet worden naar een reële kostenverdeling van de verkabeling en verplaatsing. Van belang is dat gemeenten en provincies procesafspraken maken, waardoor voorkomen wordt dat gemeenten afzien van verkabeling of verplaatsing vanwege een te hoge financiële drempel.

De decentrale overheden zijn samenwerkingspilots gestart om hoogspanningslijnen ondergronds te krijgen in de gemeenten Breda, Groningen, Deventer/Raalte/Almelo en Veenendaal. Het doel van deze pilots is om procesafspraken te maken en om de samenwerking op ambtelijk en bestuurlijk niveau vorm te geven. De ervaring bij deze pilots is dat de provincies zich terughoudend opstellen. Momenteel worden er met het IPO wel constructieve gesprekken gevoerd, wij hopen dat de Provinciale Staten dit bekrachtigen en hun verantwoordelijkheid nemen.

Het netwerk van bestaande hoogspanningslijnen is niet door toedoen van één bestuurslaag ontstaan en de nadelen van bovengrondse lijnen zijn ook niet door één bestuurslaag op te lossen. Het rijk heeft haar verantwoordelijkheid al genomen en betaalt via de netbeheerders mee aan het ‘verkabelen’ of verplaatsen van aangewezen hoogspanningslijnen. Nu is het aan gemeenten en provincies om een verantwoordelijke afdeling aan te wijzen en lokaal samen te werken. Het zou niet zo moeten zijn dat de bevolking de dupe is van het gebrek aan samenwerking tussen gemeenten en provincies. Het maken van heldere afspraken over het proces en de kostenverdeling is nodig zodat de omgevingskwaliteit in hoogspanningsgemeenten daadwerkelijk verbetert.

Het is belangrijk dat dit dossier hoog op de agenda staat bij de Provinciale Statenverkiezingen en ik hoop dat de

samenwerking een nieuwe impuls krijgt. Elke bestuurslaag moet haar verantwoordelijkheid nemen om de verkabeling en verplaatsing van hoogspanningslijnen te realiseren. Op veel dossiers werken provincies en gemeenten constructief samen, laat het onderwerp hoogspanning geen uitzondering zijn.

Engbert Strooboscher, wethouder in de gemeente Veenendaal en voorzitter van het Platform Hoogspanning, een samenwerkingsverband tussen 25 gemeenten.

Bron: <https://www.binnenlandsbestuur.nl/ruimte-en-milieu/opinie/ingezonden/spanning-uit-de-lucht.9609938.lynkx>.

© Copyright 2019 Kluwer. Alle rechten voorbehouden.